

За първъ път въ Европа книга сж направили въ Германия преди хиляда години. После почнали и другаде. Сега въ всички европейски държави има много фабрики за книга.

Отначало книгата правѣли отъ памучни и ленени парцали. Когата хартията взела много да се употрѣбѣва, тѣзи материяли не стигнали, та станало нужда да се потърсятъ други, които се намиратъ лесно и да сж евтини.

Въ сегашно време книгата правятъ главно отъ дърво, слама, сухи стѣбла на разни растения, като бобъ, детелина и пр.

Всички материяли, отъ които ще се направи книгата, предварително се надробяватъ съ машини на малки кжсчета. Следъ това се киснатъ въ вода и отпосле се варятъ съ сода за да се разнищатъ частицитѣ имъ на влакѣнца. Получената каша се избѣлва. Следъ това тази гжста каша се мачка отъ особенни цилиндри, по повърхността на които има остри ножове. Отъ това кашата става съвсемъ дребна и еднакво гжста безъ да се напипватъ въ нея твърди частици, или ядки. За да стане кашата по-гжста и по-бѣла, прибавятъ въ нея бѣла глина, гипсъ и други вещества, а сжщо и малко синка. За да не се разлива мастилото, когато се пише по нея, прибавятъ и туткалъ, клей и малко стипца.

Следъ като се получи такава книжена каша, турятъ я надъ едно цедило, направено отъ ситна телена мрежа, дето се изцежда излишната вода. Така се получава дебелъ книженъ пластъ, който се прекарва между два вала и излиза вече дебела хартия. До тукъ се получава сурова, мокра книга. Отъ тукъ мократа книга минава въ сушилнята. Тя се състои отъ голѣми въртящи се цилиндри, нагрѣвани съ пара. Следъ като премине презъ нѣколко такива цилиндри, книгата е вече напълно суха. Получената до тукъ хартия не е гладка, затова тя минава презъ друго отдѣление, дето се излѣсква (сатинира) и особени машини я наръзватъ на по-голѣми или по-малки листа. А нѣкои я осукватъ на особенни цилиндри, наречени „роли“. И ето книгата е вече готова.

Всичката тази работа изглежда много дълга и бавна, но въ сжщностъ съ сегашнитѣ усъвършенствувани ма-